

POSUDEK

oponenta diplomové práce

na diplomovou práci studentky Petry Matouškové na téma:

Zpětnost v trestním právu

Autorka si zvolila pro svoji diplomovou práci téma sice klasické, ovšem – zejména v důsledku změn, které přinesl nový trestní zákoník č. 40/2009 Sb., účinný od 1.1.2010 – též vysoce aktuální a zajímavé.

Diplomovou práci pojala jak z hlediska trestněprávního, tak i kriminologického (penologického). Pro její zpracování použila zejména metodu komparace (srovnání historických právních úprav se současnou českou, i s poměrně odlišnou současnou slovenskou právní úpravou), a metodu kompilace – byť uplatnila řadu svých vlastních pohledů, a to zejména k poměrně nahodilému přičleňování znaku recidivy k jednotlivým skutkovým podstatám trestných činů.

Diplomovou práci rozčlenila do sedmi na sebe navazujících kapitol, z nichž poslední tvoří úvahy de lege ferenda.

V první kapitole autorka podala základní nástin pojetí recidivy z různých hledisek a zdůvodnila též strukturu práce. Poněkud mě však v této kapitole chybí důvod, proč si vybrala pro svoji diplomovou práci právě toto téma.

Jednotlivým pojetím a druhům recidivy se autorka věnuje ve 2. kapitole, k níž nemám zásadní výhrady.

Zvlášť oceňuji obsah 3. kapitoly, v níž je velice detailně rozebrán vývoj institutu recidivy nejen na území českých zemí od účinnosti říšského zákona z r. 1952, ale i zajímavosti a zvláštnosti současné slovenské právní úpravy. V této souvislosti by měla autorka při obhajobě zdůvodnit, v čem je základní rozdíl mezi dřívějším institutem zvlášť nebezpečné recidivy podle § 41 písm. a) tr. zák. a současného mimořádného zvýšení trestu odnětí svobody podle § 59 odst. 1, 2 TrZ.

Následující kapitola je věnována současné úpravě recidivy v trestním zákoníku č. 40/2009 Sb. Být autorka v tomto směru odkazuje na autoritu, mám pochybnosti o tom, že zvýšení trestní sazby u tr. zák. č. 140/1961 Sb. bylo podle § 41 tohoto zákona obligatorní. Autorka se v této kapitole zabývá i naprosto aktuálními legislativními návrhy – např. na redukci počtu typů věznic na dva – i problémy přečinu krádeže podle § 205 TrZ, jejichž řešení přinesl až judikát velkého senátu Nejvyššího soudu.

5. kapitola je věnována osobnosti recidivních pachatelů, a to zejména z hlediska kriminologického a penologického. K této kapitole nemám výhrad, což platí i o 6. kapitole, která podává velmi podrobné srovnání se současnou slovenskou právní úpravou a poukazuje na klady i zápory obou úprav.

Úvahy de lege ferenda jsou samozřejmě autorčinými názory, za které jej nelze kritizovat. Velmi bych se však obával, kdyby recidiva byla znakem dalších skutkových podstat trestných činů a nadále tak zpřísnila poměrně tvrdou právní úpravu, kterou zejména v oblasti násilných trestných činů přinesl nový trestní zákoník.

Práci předběžně hodnotím druhým klasifikačním stupněm, bude-li výborně obhájena, může přicházet v úvahu i první klasifikační stupeň.

V Praze dne 4. února 2014

JUDr. Jindřich Fastner
oponent

